

SUOMEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN HISTORIAN SEURA ry

Föreningen för pedagogik- och utbildningshistoria i Finland rf

The Finnish Society for the History of Education

Toimintakertomus toimintakaudelta 2019

Vuosi 2019 oli Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seuran 84. toimintavuosi. Seuran toiminnan tarkoitus on edistää kasvatuksen ja koulutuksen historian tutkimusta ja tukea sen harrastusta maassamme. Seura julkaisi *Kasvatus & Aika* -aikakausjulkaisua ja *Koulu ja menneisyys* -vuosikirjaa. Lisäksi seuran vanha oppimisportaali-sivusto (jota seura on ylläpitänyt eNorssi-sivustolla), muutettiin toimintakauden loppupuolella uudeksi, seuran kotisivuilla julkaistavaksi ”Kasvatuksen historian ENSYklopedia” -julkaisualustaksi. Seuran alaisuudessa on toiminut Kasvatushistorian elämäkerta- ja muistitietoverkosto (KEMU). Edellisten vuosien tapaan seura on pyrkinyt eri yhteyksissä tekemään yhteistyötä muiden tieteellisten seurojen ja kasvatus- ja historian alan toimijoiden kanssa.

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintakautena 2019:

Juhani Tähtinen (pj),

Arto Nevala,

Jukka Rantala (varapj.),

Antti Saari

Essi Jouhki (siht.)

Taina Sillanpää,

Kirsi-Maria Hytönen,

Janne Sääntti

Mervi Kaarninen,

Lauri Kemppinen,

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden 2019 aikana neljä. Hallituksen tukena toimi edellisten vuosien lailla kolme toimikuntaa: kuukausiesityksistä ja seminaareista vastaava toimikunta, johon kuuluivat Lauri Kemppinen (pj.), Taina Sillanpää ja Mervi Kaarninen, vuosikirjan toimikunta/toimitus, johon kuuluivat Janne Sääntti (pj), Arto Nevala, Jukka Rantala, Antti Saari ja Lauri Kemppinen sekä virtuaalisen oppimisympäristön toimikunta, josta vastasi Juhani Tähtinen.

Seuran jäsenmaksu oli aiempaan tapaan 30 euroa, opiskelijajäsenmaksu 15 euroa. Jäsenmaksun maksaneita jäseniä seurassa oli toimikauden lopussa 55. Toimintakauden aikana järjestettiin pienimuotoinen jäsenkampanja, jonka tuloksena seuraan tulikin noin kymmenen uutta jäsentä.

Seuran kevätkokous pidettiin 15. huhtikuuta ja syyskokous 27. marraskuuta. Kevätkokous vahvisti seuran tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden vastuuvellisille. Syyskokous hyväksyi seuran toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2020. Lisäksi syyskokouksessa valittiin hallituksen erovuoroissa olevat jäsenet eli Arto Nevala, Janne Sääntti ja Kirsi-Maria Hytönen uudelleen hallitukseen (2020–2022). Jukka Rantala valittiin seuran puheenjohtajaksi seuraavaksi toimikaudeksi, ja hänen tilalleen seuran hallitukseen valittiin vuodeksi Juhani Tähtinen. Seuran toiminnantarkastajiksi toimintakaudelle 2020 valittiin Sirkka Ahonen ja Jan Löfström (varalle Erkki Merimaa ja Lasse Paajanen).

Seuran toiminta on viime vuodet keskittynyt vahvasti julkaisutoiminnan kehittämiseen, eikä perinteisiä kuukausikokouksia ole järjestetty. Sen sijaan seura järjesti yhdessä Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa juhlaseminaarin Sirkka Ahosen 80-vuotispäivän johdosta 6.9.2019. Tilaisuuden päiväseminaarissa pitivät alustuksen itse päiväsankarin lisäksi Jorma Kalela, Risto Rinne, Pilvi Torsti, Seppo Hentilä, Markus Nummi, Katariina Salmela-Aro, Pauli Arola ja Maija Saksala. Tilaisuudessa oli noin kuudenkymmenen hengen yleisö. Tapahtuman iltajuhlaan Päivälehdessä museossa osallistui kolmisenkymmentä henkeä.

Seuran julkaisutoiminta oli toimintakaudella aktiivista edellisten toimintakausien tapaan. Seuran vuosikirjan toimituskunta aloitti toimintakaudella vanhojen vuosikirjojen digitointiprojektin valmistelutyöt, julkaisun ulko- ja taittoasun sekä seuran nettisivujen uudistustyön. Tähän saatiin 7 520 euron apuraha Suomen tiedekustantajien liitolta. Suunnittelutyö saatiin käyntiin toimintakauden aikana, mutta apurahaa ei vielä käytetty, joten se tuloutettiin tilinpäätöksen yhteydessä seuraavalle toimikaudelle käytettäväksi. Työ on tarkoitus viedä loppuun vuoden 2020 aikana, viimeistään keväällä 2021.

Vuoden 2019 vuosikirja julkaistiin tammikuussa 2020 journal.fi-sivustolla Vuosikirjan taitto- kustannukset on kuitenkin kirjattu kirjanpidossa kuluvan toimintakauden menoiksi. Kirjasta ei tällä kertaa otettu lainkaan painettua versiota. Vuoden 2019 aikana vuosikirjojen painettuja

kappaleita myytiin selkeästi aiempia vuosia enemmän. Myynti tapahtui pääosin Tiedekirjan välityksellä, mutta myös Kirjavälitys otti pienen erän vuoden 2018 vuosikirjaa myyntiin.

Seuran julkaisema *Kasvatus & Aika* -lehti ilmestyi neljää kertaa. Toimintakaudella ei ilmestynyt erillisiä teemanumeroita. Kirjoitustarjonta julkaisulle on vähentynyt jonkin verran aiempiin vuosiin nähden, mikä johtuu pitkälti jufo-järjestelmästä ja yleisesti kiristyneistä julkaisutavoiteista ja -paineista. Vähentynyt kirjoitusten tarjonta näkyy myös julkaisujen sivumäärien selvänä pudotuksena: kun aiempina vuosina julkaisun sivumäärä on ollut keskimäärin 100 sivun paikkeilla, sivumäärät jäivät toimintakaudella keskimäärin 70 sivuun numeroa kohden. Vuoden 2019 aikana julkaistiin 11 artikkelia, 2 katsausta sekä muutamia puheenvuoroja ja kirja-arvosteluja.

Kasvatus & Ajan toimintaa vuonna 2019 leimasi uusien toimintakulttuurien ja käytänteiden kehittäminen. Uusia toimittajia, jotka tulivat vuoden 2018 aikana mukaan lehden toimittamiseen, koulutettiin julkaisun toimintakuvioihin; myös vanhat toimittajat ja päätoimittajat opiskelivat muun muassa journal.fi-alustalle siirtymisestä johtuvia uusia toimintatapoja. Toimitustyöhön palkattiin koeluontoisesti oikolukija, jonka kanssa on nyt saatu kehitettyä hyvä toimintatapa. Tätä järjestelmää on periaatteessa tarkoitus jatkaa jatkossakin. Julkaisun toinen päätoimittaja, Kirsi-Maria Hytönen oli lähes koko toimintakauden perhevapaalla, ja lehden päävastuullisena päätoimittajan toimi Maija Lanas. Hän on vuoden aikana osallistunut K&A:n päätoimittajan roolissa puhumassa asiasta Tiedekustantajien liiton päivillä ja myös osallistunut kirjoittajakoulutukseen Tiedon tähden -kiertueella. Essi Jouhki toimi edellisten vuosien tapaan julkaisun toimitussihteerinä. Lehden toimittajina on toiminut iso joukko tutkijoita (yhteensä 12). Lehden lukijamäärät ovat pysyneet edelleen korkeina sekä suoraluvun että Elektra-palvelun kautta. Esimerkiksi Journal.fi -sivuston laskurin mukaan julkaisun etusivu on aukaistu vuoden aikana lähes 70 000 kertaa.

Kasvatus & Ajan vuoden 2018 parhaaksi artikkeliksi valittiin toukokuussa 2019 Ulla Karvosen, Pilvi Heinosen, Liisa Tainion, Sara Routarinteen ja Maria Ahlholmin artikkeli ”Opettajan kosketus oppilaiden koulumuistoissa: opettajan toimintaa selittämässä” (julkaistu n:o 4/2018). Paljonta ojennettiin kirjoittajille Kasvatuksen historian ja filosofian kesäpäivillä Oulussa 12.6.2019. Valitsijana toimi tällä kertaa dosentti Heini Hakosalo.

Seuran uusi julkaisualusta on ENSYklopedia -sivusto. Perustamisvaiheessa sivustolla on kasvatuksen historian tutkimukseen liittyviä erilaisia tekstejä. Osa on aivan näitä sivustoja varten aikanaan kirjoitettuja, osa teksteistä on julkaistu aikaisemmin jossakin muissa julkaisuissa. Viimeksi mainittujen tekstien kohdalta julkaisulupa on saatu näiden aiemmilta julkaisijoilta ja tietysti myös kirjoittajilta. Jatkossa on tarkoitus tarjota kaikille avoin julkaisualusta. Sivulle toivotaan saatavan erilaisia tekstejä kasvatuksen historian alalta, esimerkiksi alan klassikkojen kasvatus- ja opetuskäsityksiä, kasvatuksen ja koulutuksen käytänteitä ja myös koulumuistoja. Sivustosta vastaa seuran alustan toimituskunta (entiseltä nimeltään virtuaalisen oppimisympäristön toimikunta).

Seuran kotisivut olivat toimintakaudella edelleen keskeinen tiedotuskanava. Jäsenille lähetettiin tiedotteita myös sähköpostilla (osalle myös kirjeitse). Muutenkin seuran tilaisuuksien tiedottamisessa hyödynnettiin erilaisia sähköisiä ja muita tiedotuskanavia. Uutena elementtinä seuran kotisivuille tuli loppukaudesta edellä kuvattu ”Kasvatuksen historian ENSYklopedia” -julkaisusivusto. Kotisivujen ulkoasun kehittämistyö aloitettiin vuonna 2019. Tarkoituksena uudistuksella on nostaa seuran julkaisutoiminnan näkyvyyttä.

Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura oli vuonna 2019 Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja Suomen tiedekustantajien jäsen. Jukka Rantala oli Suomen tiedekustantajien liiton hallituksen jäsen. Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura on myös yksi kasvatuksen historian verkoston (vuodesta 2014 lähtien kasvatuksen historian ja filosofian verkoston) taustaseuroista.